

Lukketidsregler

Den 1. oktober 2012 blev de sidste restriktioner omkring søndagsåbent ophævet, således at alle butikker - uanset størrelse, beliggenhed og type – må holde døgnåbent året rundt undtagen på helligdage, grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15 på nytårsaftensdag.

Ved helligdage forstås i lukkeloven: 1. og 2. juledag, nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, 1. og 2. påskedag, St. bededag, Kr. Himmelfartsdag og 1. og 2. pinsedag.

Det er dog vigtigt at bemærke, at de undtagelsesbestemmelser, der var gældende før den 1. oktober 2012 for visse butikker og visse varegrupper, fortsat er gældende. Det betyder, at butikker, der har været undtaget fra de almindelige lukketidsregler før 1. oktober 2012, også fremover vil være undtaget fra de almindelige lukketidsregler. Disse butikker kan derfor fortsat også holde åbent på de angivne helligdage.

Butikker, der er undtaget fra lukketidsreglerne

Der er alene sket en liberalisering af lukketidsreglerne. Bestemmelserne om, hvilke butikker, der er undtaget fra lukketidsreglerne, er fortsat uændrede og omfatter:

Mindre dagligvarebutikker

Butikker, der hovedsageligt sælger dagligvarer¹, og som har en omsætning under p.t. 34,2 mio. kr. årligt inkl. moms og punktafgifter, kan fortsat holde åbent på helligdage.

Som dokumentation for, at butikken opfylder betingelsen, skal der indsendes en revisorerklæring til Erhvervsstyrelsen, der offentliggør, at erklæring er indsendt. Erklæringen skal indsendes inden tre måneder efter regnskabsperiodens udløb.

Dagligvarebutikker med en årlig omsætning under p.t. 14,7 mio. kr. inkl. moms og punktafgifter kan holde åbent på helligdage uden at indsende en revisorerklæring.

Særlige butikker

Udover undtagelserne for mindre dagligvarebutikker er der også en række andre butikker, der på grund af beliggenhed eller varesortiment er undtaget fra de almindelige lukketidsregler, og derfor kan holde åbent på helligdage. Det drejer sig om følgende butikker:

1. Butikker i udstillingslokaler, forlystelseshaver, dyreparker og lignende.
2. Serviceanlæg beliggende på motorvejsnettet.
3. Butikker beliggende i passagerskibe, fly og tog til betjening af de rejsende.

¹ 1 Dagligvarer er varer, der ophører med at eksistere ved forbrug, som f.eks. fødevarer. Udvalgsvarer er varer, der bliver ved med at eksistere samtidig med brugen, som f.eks. tøj, sko, møbler m.v.

4. Butikker beliggende i lufthavne, hvorved forstås butikker i samme bygning som lufthavnens egne faciliteter til betjening af de rejsende.
5. Butikker beliggende på lejrpladser for den tid af året, hvor lejrpladsen er åben.
6. Butikker beliggende i jernbanestationer og rutebilstationer, hvorved forstås butikker i samme bygning som stationens egne faciliteter til betjening af de rejsende. Omsætningen må dog ikke overstige p.t. 34,2 mio. kr. inkl. moms og punktafgifter.
7. Bagerbutikker.
8. Byggemarkeder.
9. Butikker, hvis omsætning hovedsagelig stammer fra salg af udvalgsvarer, der hører til hus og have. Den enkelte butiks omsætning må dog ikke overstige 34,2 mio. kr.
10. Markeder, udstillinger, messer, dyrskuer, homeparties o.lign.

Varegrupper, der er undtaget fra lukketidsreglerne

Udover de særlige butikker, der er undtaget fra lukkelovens almindelige lukketidsregler, er der også en række varegrupper, der altid kan sælges. Det vil sige, at alle butikker – uanset størrelse og beliggenhed – kan holde åbent på helligdage for salg af følgende varegrupper:

1. Brændsel
2. Motorkøretøjer, traktorer, landbrugs- og entreprenørmaskiner, skibe og luftfartøjer samt brændstof og tilbehør hertil.
3. Lystbåde og tilbehør hertil, campingvogne, telte og andet lejrudstyr.
4. Planter, blomster, kranse og tilbehør hertil samt havebrugsvarer.
5. Husdyr.
6. Løssøre, der afhændes ved tvangsauktion eller er indleveret fra et bo og afhændes ved frivillig offentlig auktion.
7. Brugte genstande, der sælges fra en butik, hvis indehaver har bevilling til handel med brugte genstande.
8. Brød, mejeriprodukter og aviser.
9. Fødevarer og husflidsprodukter, der sælges ved torvehandel.

Dispensationsbestemmelser

Lukkeloven indeholder to dispensationsbestemmelser, der kan give mulighed for at holde åbent på helligdage:

Dagligvarebutikker i landområder

Bestemmelsen gælder for dagligvarebutikker, der er beliggende i landområder, og som har en omsætning, der p.t. overstiger 34,2 mio. kr. årligt inkl. moms og punktafgifter. Det er en bestemmelse, der benyttes meget sjældent, idet der stilles skrappe krav til, at det alene er den sidste butik i byen, der vil kunne få en sådan dispensation.

Betingelserne for at kunne opnå en sådan dispensation har i praksis været fortolket sådan, at der skulle være minimum ca. 4 km til nærmeste dagligvarebutik, og omsætningen måtte ikke overstige omsætningsgrænsen *væsentligt*.

I forbindelse med en mindre ændring af en anden bestemmelse i lukkeloven har ministeren imidlertid afgivet et svar på et folketingssspørgsmål, som betyder en ændret fortolkning af bestemmelsen om dagligvarebutikker i landområder.

Med den ændrede fortolkning ændres der ikke på afstandskravet til øvrige butikker, men der ændres på fortolkningen af, hvor stor omsætningen må være.

Fremover kan der gives dispensation til butikker, der overholder afstandskravet, og som har en omsætning på op til ca. 66 mio. kr. årligt.

Dispensation fra lukketidsreglerne ved særlige lejligheder

Erhvervsstyrelsen kan – efter indstilling fra den respektive kommunalbestyrelse – give tilladelse til, at der ved særlige lejligheder kan holdes åbent også på en helligdag.

Bestemmelsen er blevet ændret primo juni 2015, så der nu ikke længere skal være tale om ganske særlige lejligheder af officiel karakter.

Det betyder, at det fremover vil være lettere for detailhandelen at få dispensation til at holde åbent på helligdage - uanset butikkernes størrelse eller sortiment – hvis der er en særlig anledning til det.

Kravet til en "helligdagstilladelse" vil være, at kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune ansøger Erhvervsstyrelsen om dispensation med henvisning til en særlig, lokal begivenhed. Den enkelte butik vil altså ikke selv kunne ansøge eller afgøre, om en begivenhed er særlig eller ej. Der bliver nu mulighed for – i modsætning til under den tidligere dispensationsadgang – at der også kan gives dispensation i forbindelse med f.eks. lokale festivaler og byfester, forudsat at der foreligger en indstilling fra kommunalbestyrelsen. Og som noget nyt vil det også være muligt at få dispensation til en årligt tilbagevendende begivenhed, f.eks. et pinsekarneval eller lignende.

Dispensationen kan omfatte hele kommunen, en egn eller en hel by i kommunen eller en bydel. De omfattede butikker vil være de, som er beliggende inden for det område, som arrangementet vedrører. Det fremgår dog også af bemærkningerne til bestemmelsen, at der ikke vil kunne gives dispensation til en enkelt butik.

Overgangsbestemmelser og gamle tilladelser

Endvidere indeholder lukkeloven nogle overgangsbestemmelser for bl.a. butikker i sommerhusområder. Der er dog en række betingelser til disse undtagelsesbestemmelser, herunder bl.a. omsætningens størrelse og tidspunkt for etablering.

Herudover indeholder loven overgangsbestemmelser for butikker, der er beliggende på eller ved havnearealer, og som forud for den 5. oktober 2000 har holdt åbent i overensstemmelse med den tidligere såkaldte "havneregel", og som af kommunalbestyrelsen har fået tilladelse til efter den 1. juli 2007 at fortsætte hermed.

Endelig indeholder loven bestemmelser om, at en række af de tilladelser, der blev givet af de respektive kommunalbestyrelser før 1. juli 1995, fortsat er gyldige.